

Helena Rožman z udeležencem druge delavnice.
Foto: Simona Stipič, Krško, 29. 9. 2013

Sonja Levičar, koordinatorka JSKD, OI Krško, z udeleženci druge delavnice.
Foto: Simona Stipič, Krško, 29. 9. 2013

MALA ŠOLA ETNOLOGIJE 2013

Mala šola etnologije je utečen program, ki ga pod okriljem Slovenskega etnološkega društva v Mestnem muzeju Krško, enoti Kulturnega doma Krško, že tretje leto izvaja dr. Helena Rožman kot del poletnega programa z naslovom Poletne nedeljske delavnice Pri Valvasorjevih. K sodelovanju je vabljena najširša publika, za dan delavnic pa je bila izbrana nedelja, saj naj bi bile delavnice dostopne prav vsem generacijam in družbenim skupinam. Delavnice so v Mestnem muzeju Krško prvič organizirali leta 2011. Vsako leto med junijem in začetkom oktobra jih izvedejo najmanj pet. Zadnjo pripravijo pod okriljem programa Skupnosti muzejev Slovenije Z igro do dediščine. Leta 2013 sta bili v okviru programa Mala šola etnologije načrtovani dve delavnici.

Leto 2013 je Organizacija združenih narodov razglasila za mednarodno leto, posvečeno vodi, zato smo to temo izbrali tudi za vodilno nit prvega programa v letošnji Mali šoli etnologije. Kot temeljna življenjska tekočina nas voda ohranja, hkrati pa so z njo povezane tudi številne šege in navade, ki jih raziskujemo etnologi. Mesto Krško je med tistimi naselbinami v slovenskem prostoru, katerega razvoj je usmerjala tudi reka. Kako so bili z reko Savo in so še povezani prebivalci, lahko vidimo tudi na razstavi v Mestnem muzeju Krško. Po načrtu naj bi v prvi delavnici, 21. julija 2013, spoznavali vodo kot materijo, tesno povezano z našim žitjem in bitjem, hkrati pa tudi kot element v ustvarjalnem delu. Kljub vsebinskim in tehničnim pripravam prva delavnica iz objektivnih razlogov (ni bilo prijav udeležencev), žal, ni bila izvedena.

Izvedena pa je bila druga delavnica, in sicer, kot je bilo že »utirjeno« v preteklosti, v okviru Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD), 29. septembra 2013, v soorganizaciji z Javnim skladom za kulturne dejavnosti (JSKD), Območno izpostavo (OI) Krško, ki jo koordinira Sonja Levičar.

Po zastavljenem načrtu je bila druga delavnica predvidena kot pohod na stari krški grad oz. do razvalin srednjeveške utrdbe. Krški grad je bil več kot tisočletje pomemben del mesta. V 19. stoletju je počasi izginil, a za njim so ostali so številni artefakti, tako po mestu kot ob poti na grad in seveda na sami lokaciji stavbišča. Danes grad najbolj poznamo z upodobitve Janeza Vajkarda Valvasorja, ki je v mestu pod njim umrl jeseni 1693.

Z delavnico smo obeležili 320. obletnico Valvasorjeve smrti, hkrati pa smo jo posvetili tudi 100. obletnici profesionalne skrbi za nepremično dediščino na Slovenskem in varovanju dediščine pod tem okriljem. Zaradi slabih vremenskih razmer, ki so onemogočile izvedbo programa po predvidenem planu, smo tudi Valvasorjevo mesto in grad, ki ga je stoletja varoval, spoznavali v muzejskih postavitvah Mestnega muzeja Krško in ob Valvasorjevih upodobitvah in zapisih o Krškem. Z udeleženci pa smo nato na temo mesta ustvarili grafiko v kolažni tehniki in tako povezali stara vedenja, historične upodobitve in naše poglede na današnje mesto.

* Dr. Helena Rožman, prof. zgod. in univ. dipl. etnol., muzejska svetovalka, Galerija Božidar Jakac. 8311 Kostanjevica na Krki, Grajska cesta 45, E-naslov: helena.rozman@guest.arnes.si; Alenka Černelič Krošelj, prof. umet. zgod in univ. dipl. etnol. in kult. antrop., višja kustodinja, Mestni muzej Krško, enota Kulturnega doma Krško. 8270 Krško, Valvasorjevo nabrežje 4, E-naslov: alenka.cernelic.kroselj@mestnimuzejkrsko.si